

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: – Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de procedures voor goedkeuring van de begeleidingsplannen en jaarlijkse rapporten van de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen in de CLB's, vermeld in artikel 15, § 2, artikel 24 en 29, § 1, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, en tot bepaling en verdeling van de aanvullende werkingsmiddelen, vermeld in artikel 19/2 van het voormelde decreet
– Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wijzigt artikel 6 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de procedures voor goedkeuring van de begeleidingsplannen en jaarlijkse rapporten van de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen in de CLB's, vermeld in artikel 15, § 2, artikel 24 en 29, § 1, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, en tot bepaling en verdeling van de aanvullende werkingsmiddelen, vermeld in artikel 19/2 van het voormelde decreet

Het voorontwerp van besluit legt de beleidsprioriteiten vast voor de PBD's voor de begrotingsjaren 2026 tot en met 2029, met het oog op integratie in de nieuwe begeleidingsplannen die op 1 april 2025 moeten worden ingediend.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: Onderwijs

Beleidsmatige doelstelling: sluit aan bij de passages met betrekking tot zorg, inclusie en maatwerk, sterke leraren in elke klas, en focus op kwaliteit en excellentie in het regeerakkoord 2024-2029.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/32 van 13 februari 2025.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op de Vlaamse Regering van 17 januari 2025 werd het besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd dat de beleidsprioriteiten uit de vorige legislatuur voor het begrotingsjaar 2025 verlengt, met name brede basiszorg en verhoogde zorg, effectieve didactiek, datageletterdheid en de samenwerking met de stichting Leerpunt (DOC 0016/2).

Tijdens het regelgevend proces voor het hogervermelde besluit drong de Raad van State erop aan om te waken over het tijdig vaststellen en bekendmaken van de beleidsprioriteiten voor de begrotingsjaren 2026 tot en met 2029. Dit om de PBD's voldoende tijd te geven om deze in hun nieuwe begeleidingsplannen te integreren die op 1 april 2025 moeten worden ingediend.

In overleg met de onderwijsverstrekkers heb ik drie thema's geselecteerd die tegemoetkomen aan noden in het onderwijsveld. De thema's bouwen verder op de huidige beleidsprioriteiten, maar zijn aangepast aan het regeerakkoord en mijn beleidsnota. Zo ligt de focus in het regeerakkoord en mijn beleidsnota op kwaliteit en excellentie voor alle leerlingen. Om dat te bereiken, is de vormgeving van een inclusieve leeromgeving, gebaseerd op evidence informed didactische methodes, cruciaal. De samenwerking met Leerpunt levert hiertoe een belangrijke bijdrage. Het regeerakkoord kondigt ook de ondersteuning van scholen aan bij de implementatie van de Vlaamse toetsen binnen hun kwaliteitsbeleid. Datageletterdheid blijft daarom behouden als beleidsprioriteit.

Als antwoord op de dalende onderwijskwaliteit zullen, onder voorbehoud van goedkeuring door het Vlaams Parlement, vanaf september 2025 nieuwe minimumdoelen van kracht zijn in het basisonderwijs. Hierover werd op 28 februari een visienota door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Daarbij wordt het belang van systematische kennisopbouw gedurende de hele schoolloopbaan belicht. Deze minimumdoelen zullen worden geformuleerd voor de derde kleuterklas, het vierde jaar en het einde van de basisschool. Om de doelen op een kwaliteitsvolle manier in de praktijk te kunnen brengen, is professionalisering van het onderwijspersoneel nodig. De voorgestelde beleidsprioriteiten kunnen dan ook niet los hiervan worden gezien. Ze maken een onderdeel uit van de professionalisering van de schoolteams in het basisonderwijs bij het implementeren van de nieuwe minimumdoelen. De beleidsprioriteiten zijn ook gericht op een meer optimale toepassing van de doelen uit het secundair onderwijs. De noodzaak hiervoor bleek onder meer uit de evaluatie van de eindtermen basisgeletterdheid van de eerste graad secundair onderwijs.

2.1 Een evidence-informed inclusieve leeromgeving

Dit thema vervangt de huidige beleidsprioriteit "brede basiszorg en verhoogde zorg". Inhoudelijk ligt het in de lijn van de beleidsprioriteit brede basiszorg en verhoogde zorg, maar komt de focus nog meer te liggen op leren in een inclusieve leeromgeving.

Waarom dit thema?

In een inclusieve leeromgeving staan evidence informed didactische principes centraal zoals een kennisrijk curriculum, effectieve didactiek, leerondersteunende vaardigheden en hoge verwachtingen voor elk kind. In een dergelijke leeromgeving zijn leerkrachten zoveel mogelijk gericht op het behalen van de onderwijsdoelen door een zo groot mogelijke groep leerlingen. Alle leerlingen krijgen maximale kansen om het gemeenschappelijk curriculum te volgen en te bereiken.

De leerkracht maakt het verschil. Leerkrachten moeten ondersteund worden bij het creëren van een inclusieve leeromgeving waarin ze een diverse groep van leerlingen samen tot leren brengen. Een inclusieve leeromgeving vraagt dan ook een focus op het handelen van leerkrachten, die handvatten aangereikt moeten krijgen om dit waar te kunnen maken. De onderwijspraktijk leert ons dat hier nog groeikansen liggen voor leerkrachten en schoolteams. Zo wijst de onderwijsinspectie tijdens de [erkenningsonderzoeken](#) van de leersteuncentra op de uiteenlopende invulling van de brede basiszorg en verhoogde zorg in scholen, die zich soms nog op een basaal niveau bevindt. Om elke leerling tot leren te laten komen en rekening te houden met de haalbaarheid voor de leraar in de klas, blijft het noodzakelijk om schoolteams en leraren te versterken op het niveau van brede basiszorg.

Leerpunt heeft via het project 'brede basiszorg en verhoogde zorg' een belangrijke opdracht gekregen om scholen te ondersteunen in functie van een inclusieve leeromgeving. Het is belangrijk dat de pedagogische begeleidingsdiensten ervoor zorgen dat deze kennis tot bij de leerkrachten geraakt.

2.2 De concretisering van de samenwerking met Leerpunt

Dit thema is een samenvoeging van de huidige beleidsprioriteiten "effectieve didactiek" en "concretisering van de samenwerking met Leerpunt". Effectieve didactiek naar de klasvloer brengen, is als beleidsprioriteit vastgelegd vóór de oprichting van de stichting Leerpunt. Aangezien Leerpunt de versterking van het evidence-informed didactisch werken tot doel heeft, voegen we beide beleidsprioriteiten samen. De samenwerking tussen de PBD's en Leerpunt omvat meer thema's dan effectieve didactiek. Deze ruime samenwerking willen we behouden, wel krijgt effectieve didactiek in die samenwerking een sterke focus. De PBD's zijn een prioritaire partner van Leerpunt om het evidence-informed werken in scholen te ondersteunen. Deze integratie zorgt ervoor dat klas- en schoolniveau nog sterker geënt kunnen worden op de versterking van de professionaliteit van leraren(teams).

Waarom dit thema?

Vlaamse scholen kennen nog geen sterke cultuur van evidence- informed werken. Voor leraren(teams) blijft het een uitdaging om met verschillende kennisbronnen aan de slag te gaan en deze gericht te gebruiken in hun klas- en schoolpraktijk. Dit geldt zeker ook voor didactiek. Heel wat leraren worstelen met de vraag hoe ze elke leerling met effectieve didactiek optimale leerkansen kunnen bieden.

Dergelijke aanpak stelt verwachtingen aan schoolteams op vlak van onderzoeksgerichte houding en datageletterdheid (zie ook beleidsprioriteit 3) en aan de school als organisatie. Op schoolniveau moeten de noodzakelijke randvoorwaarden aanwezig zijn, zoals een cultuur van collectief leren, opdat schoolteams de beschikbare informatie in de praktijk kunnen uitproberen en evalueren.

Het louter ter beschikking stellen van onderzoeksresultaten aan het onderwijsveld is onvoldoende. Er is een bemiddeling of vertaling nodig tussen de wetenschappelijke kennis en de onderwijspraktijk. Leerpunt is opgericht om een wetenschappelijk onderbouwde kennisbasis te ontwikkelen over wat werkt op vlak van didactiek, en dit door te vertalen naar de onderwijspraktijk. De PBD's zorgen complementair voor de ondersteuning op de klasvloer om deze inzichten te gebruiken.

2.3 Datageletterdheid

Datageletterdheid blijft behouden als beleidsprioriteit.

Waarom dit thema?

De tendens tot evidence-informed onderwijs uit zich ook in een sterkere datagedreven onderwijsontwikkeling. Steeds meer gebruiken onderwijsinstellingen data (data uit internationaal of Vlaams wetenschappelijk onderzoek, gegevens uit leerlingenvolgsystemen, toetsresultaten,...) als basis voor het optimaliseren van hun kwaliteitsontwikkeling. In de vorige legislatuur zijn hieraan de Vlaamse toetsen als informatiebron toegevoegd.

Deze data zijn echter pas relevant als ze op een zinvolle, doelgerichte manier geïnterpreteerd en gebruikt worden, in de klaspraktijk en op schoolniveau. Het gebruik van data leidt in Vlaanderen op dit moment echter nog weinig tot versterking van effectief onderwijs, een aanpassing van het evaluatiebeleid of schoolontwikkeling. De professionalisering van schoolteams om de beschikbare data te kunnen analyseren en vertalen in schoolbeleid blijft dus een absolute noodzaak als we data als een hefboom van onderwijsontwikkeling en onderwijskwaliteit willen inzetten. Specifiek met het oog op de implementatie van de Vlaamse toetsen, vormen de PBD's een belangrijke partner in de ondersteuning van het onderwijsveld.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Het voorontwerp van besluit vervangt het vijfde lid van artikel 6 van het besluit van 25 februari 2022:

- Het nieuwe vijfde lid legt voor de begrotingsjaren 2026 tot en met 2029 de thema's vast voor de beleidsprioriteiten en de middelen die aan deze thema's verbonden zijn;

Artikel 2 regelt de inwerkingtreding. Het besluit zal retroactief uitwerking hebben vanaf 1 maart 2025. Dat is noodzakelijk voor de goede werking van de diensten. De beleidsprioriteiten die het voorwerp zijn van het besluit, zijn samen met de datum afgestemd met de onderwijsverstrekkers. Zo beschikken de PBD's over voldoende tijd om deze in hun nieuwe begeleidingsplannen te integreren die op 1 april 2025 moeten worden ingediend.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft op zich geen budgettaire impact voor de begroting van de Vlaamse overheid.

Het voorontwerp van besluit geeft wel uitvoering aan artikel 19/2 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, zoals ingevoegd door het programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2022. Dat artikel legt de bedragen aan aanvullende werkingsmiddelen vast. Per begrotingsjaar is 8.000.000 euro voorzien. Deze middelen worden aangerekend op begrotingsartikel FC0-1FGE2GB-IS, basisallocatie 1FG107 en begrotingsartikel FC0-1FGE2GB-WT, basisallocaties 1FG108 en 1FG109.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 21 februari 2025.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

- Aanvraag advies van de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 tot bepaling van de procedures voor goedkeuring van de begeleidingsplannen en jaarlijkse rapporten van de pedagogische begeleidingsdiensten en de permanente ondersteuningscellen in de CLB's, vermeld in artikel 15, § 2, artikel 24 en 29, § 1, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, en tot bepaling en verdeling van de aanvullende werkingsmiddelen, vermeld in artikel 19/2 van het voormelde decreet.
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR